

We pledge allegiance to the FLAG of the United States of America, and to the Republic for which it stands, one Nation, indivisible, with liberty and justice for all.

LIETUVIŲ ŽINIOS

LITHUANIAN NEWS

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER NOVEMBER 20, 1942, AT THE POST OFFICE AT PITTSBURGH, PENNSYLVANIA, UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

ADVERTISING DOES NOT pay to advertise in the LITHUANIAN NEWS The only Lithuanian Weekly in Western Pennsylvania

METAI VII Kaina 5 c. PITTSBURGH, PA. Penkt. rugs.-Sept. 24 d., 1943 No. 39

IVYKIŲ AIDAI

Sąjungininkų Armijos žengia pirmyn Italijoje

Posunkių kovų prie Salerno, Amerikiečių armija padedama britų 8-tosios armijos, privertė vokiečius trauktis į šiaurę.

Dabar vokiečiai susikrauste į Neapolį ir rengiasi ten pasipriešinti ir priekį rengiančiai sąjungininkų armijai. Sąjungininkams Italijoje jau nebėra tokio didelio pavojaus, nes užimta daug gerų uostų, iškelta daugiau kariuomenės bei ginklų ir išlygintas frontas. Neapolio paėmimui sąjungininkai yra gana gerai prisiruošę, nes jau išanksto užėmė mažas saliukses esančias Neapolio pašonėje.

Reikia tikėtis, kad Neapolio paėmimas ilgai neužtruks. Su Neapolio paėmimu bus baigtas pietinės Italijos užkariavimas. Tada prasidės kovos dėl centralinės Italijos ir sostinės Romos paėmimo.

Visos viduržemio jūros salos, kaip Korsika ir Sardinija, kurios anksčiau priklausė Italijai baigiamos užkariuoti. Tose salose kovos su vokiečiais veda patys italai, padedami prancūzų.

Didėle Italijos pasidavimo reikšmė

Netoli 100-to gerų Italijos karo laivų jau atplaukė į sąjungininkų uostus, kurie galės būti panaudoti kovoms su priešu.

Taip-pat apie 90 italų armijos divizijų, kurios iki šiol gelbėjo vokiečiams yra išmuštos iš kovos lauko, pačių vokiečių nuginkluotos arba su jais tebekovoja.

Hitlerio pastangos, su išvaduo to iš arešto Mussolinio pagelba, atsteigti nors dalį italų kariškos jėgos, yra nedidelės kariškos vertės. Italų tauta kaip matyt didelėje didžiūmoje yra nusistaciūsi prieš vokiečius ir jų pakalikus, Mussolinio fašistus.

Vokiečių kariuomenės kontroliuojamuose miestuose beveik sustojusi visa industrija, nėra maisto, nėra žaliavos, darbininkai darbininkai neina į darbą. Tuo tarpu sąjungininkų kariuomenės užimtoje žemėje gyvenimas grįžta į normales vėžes, žmonės su džiaugsmu padeda vesti karą prieš vokiečius. Maršalas Badoglio net bandęs iš esančių sąjungininkų belaisvių stovyklose italų, sudaryti armiją, kuri padės sąjungininkams išsmuoti vokiečius iš Italijos žemių.

Jau netoli ta valanda, ka-

da visa Italija, nusikraūsi vokiečių ir Mussolinio, kovos suvienytų tautų koalicijoje.

Vokiečių jėgos suskaldomos

Sąjungininkų armijų įsiveržimas į Italiją ir šios pasitraukimas iš karo privertė vokiečius savo kariškas jėgas padalinti į du frontus — rytų (Rusijos) ir pietų (Italijoje ir Balkanuose), kur jau veikiančios 35 vokiečių divizijos.

Karo ekspertai yra nuomonės, kad dėl sąjungininkų armijų žygių Italijoje, vokiečiai bandysia rytuose frontuose tvirtinti linijoje, tarp Baltijos ir Juodosios jūros, kiek galima su mažesnėmis jėgomis, o visą kovos svarį perkelsia į pietus.

Tokiu būdu vokiečiai jau atsidadė tarp kūjo ir priekalo ir neišvengė dviejų frontų, ko jie labiausiai bijojo pradėdami šį karą.

Stambus laimėjimai ir Pietų Pacifike

Šiomis dienomis, Naujojoje Gvinėjoje, japonai neteko paskutinės bazės — Lea. Tokiu būdu sėkmingai baigta išvalyti visa Salomono salų sritis, kurią paskutiniu laiku dar gynė apie 20,000 japonų.

Pabaigus Salomono salų srities operacijas, amerikiečių ir australų jėgos pradėjo spausti japonus Gilberto salyno bazėse. Rugsėjo 18 d. naktį, galingos amerikiečių laivyno jėgos užpuolė japonų bazes Tarawa ir Nauru salose, sudaužė jų sandėlius ir sunaikino daug lėktuvų.

Šiais metais jau esą sunaikinta 2,000 japonų lėktuvų.

Trūksta žmonių Amerikos karo dirbtuvėse

Valdžios įstaigos, kurios tvarko karo gamybą, skelbia, kad dar jaučiamas trūkumas darbo rankų karo dirbtuvėse. Tas trūkumas dar daugiau padidės, kaip bus paimta kariuomenė apie pusė milijono jaunų tėvų.

Darbininkų trūkumas karo dirbtuvėse užtesia karą, todėl kiekvienas vyras ir kiekviena moteris, kurie dirba nesvarbius civilius darbus, turėtų kuogreičiau- siai pereiti dirbti į karo dirbtuves.

Padidinkim mūsų šalies karo pastangas ir paskubinkim šio baisaus karo pabaigą.

Smetoninkų ir bolševikų bendras frontas tebeveikia

Smetoninkų "Dirva" ir bolševikų spauda dar tebe-

tesia sutartiną puolimą prieš Amerikos Lietuvių Tarybą ir jos šauktą kanferenciją Pittsburghe. Kuriais tikslais tą Tarybos šmeižimo ir niekinimo darbą varo bolševikai visiems padorėms lietuviams yra aišku, bet ko siekia "Dirva" tokiu begėdišku Tarybos šalininkų šmeižimu, tai daugeliui neaišku.

Visi žino, kad Amerikos Lietuvių Taryba kiek pajėgdama dirba tikrai naudingą Lietuvai darbą. Tuo tarpu A. Smetona su savo sunum Juliu prisidengė įvairiais slapyvardžiais. "Dirvoje" rašo bauriausius šmeižtus prieš tos tarybos narius ir jų bendradarbius.

Ir visa tą šmeižtų ir purvinimo kompanija prieš Amerikos lietuvių vadus veda Smetona su savo dinastijos nariais ne Lietuvos gerovės, tik savo asmens savymylos patenkinimui. Nenorite jus manęs savo vadu pripažinti, tai aš jus nors pūvais apšauksiu ir apspaudysiu, galvoja sau Clevelande sėdėdamas ir Lietuvos išdo pinigų eikvodamas Smetona.

Nejaugi nerus priemonių Lietuvos pasiuntinybė truputį nutildyti tą įsikarščiausį ir be laiko perpykusį senį.

Ar neužtektų Smetonai ir jo dinastijos nariams aprašinti, jei Lietuvos Ministeris Žadeikis nustotų siuntinėjęs į Clevelandą riebius čekius, kurie semiami iš Lietuvos išdo.

Ponas Žadeikis pagaliau turėtų suprasti, kad toks įkyrus ir neperstojantis Amerikos Lietuvių Tarybos purvinimas, kurį veda Smetonos klika per "Dirva", yra tiesioginis kenkimas Lietuvos reikalams. Todėl p. Žadeikio pareiža yra imtis kokių nors žygių, kad būtų siejiami aukšti Lietuvos pareigūnai, naudodamiesi šios šalies maloniū svetingumu, neniekintų Amerikos lietuvių organizuotas visuomenės pastangų pagelbėti Lietuvai atsteigti savo laisvę ir nepriklausomybę.

Argi bus gražu jeigu pav. Amerikos Lietuvių Taryba nebepakęsdama Smetonos keršavimų bus priversta kreiptis į savo šalies valdžią ir prašyti suvaldyti įsikarščiausį buvusį Lietuvos diktatorių.

LIETUVIŲ ŽINIOSE GARSINTIS APSIMOKA, NES "L. Ž." YRA PLAČIAUSIAI SKAITOMAS LAIKRAŠTIS

REMOKITE TUOS, KURIE GARSINASI LIETUVIŲ ŽINIOSE

Baisūs vienos tremtinės pergyvenimai

(LKFSB) Žemės ūkio darbininkė Stasė Palevičiūtė, 24 m. amžiaus, kilusi iš Divainių vienkiemio, Utenos apskr. su daugeliu kitų tremtinių buvo vežama į Sibirą. Pirmą arešto dieną, 1941 m. birž. 14 d., ją nuvežė į Uteną. Ten su kitais susodinę į siaurojo traukinėlio vagonus vežė į Švenčionėlius, kuriuos pasiekė kitą dieną; čia vyrus atskyrė nuo moterų ir visus sugrūdė į prekinius vagonus. Vagonai ne tik nebuvo pritaikyti žmonėms keliauti, bet ir neišvalyti. Čekistai į juos suvarė žmones kaip kokius gyvulius, uždarė duris ir langus, nepalikdami nė plyšelio grynam orui įeiti. Taip jie be oro, be vandens ir maisto buvo toliau vežami. Kartu su Palevičiute buvo uždaryta apie 30 moterų. Jos visos karlinkosi ne tik morališkai, bet ir fiziškai. Oras buvo tvankus. Kankinęs troškuly, alkis ir rūpestis. Ypač jaudinosi motinos vaikų netekusios. Atėję čekistai į vagonus liepė moterims nuvalyti drabužius ir užvalyti taisy, kuriuos atnesė į vagonus iš kažkokio zuperinio maišo pasiūtus pilkus, nešvarius marškinius ir sijoną. Tos, kurios nenorėjo su savo drabužiais skirtis, buvo jėga išvelkamos. Taip jos buvo apiplėštos. Atėmė ne tik drabužius ir avalynę bet ir tuos daiktus, kurios turėjo su savim. Liko taip, kaip jas čekistai apvilko. Išėdami vėl vagonus aklinai uždarė. Moterys liko dar daugiau nusiminusios. Netekusios net to, ką su savim turėjo, pergyveno baisiai dides kančias ir nevilčiųskumą. Vienos iš jų verkė, kitos dejavos ir keikė dar kitos meldėsi, o vagonai vis dar ėjo tolyn ir tolyn. Kur jos buvo vežamos, neįsiviena nežinojo. Ar jos buvo vežamos vienos, ar ir daugiau tokių buvo, taip pat nežinojo. Vagone buvo tamsu. Tik traukiniui sustojus šį ta buvo galima įspėti iš nugirstų balsų ir šauksmų, kurie buvo girdėti iš vagonų.

APIE SIBIRAN IŠTREMTOUS LIETUVIUS KUNIGUS

(LKFSB) Su daugybe kitų tremtinių į Sibirą buvo išvežta dešimtis lietuvių kunigų: 1. St. Baltrimas, Zarasų klebonas, 2. Didžiokas, Panevėžio vikaras, 3. Augustinas Dirvelė, pranciškonas, 4. Juozas Kastrickas, Kelmės vikaras, 5. Liuc. Martušis, Pranciškonas, 6. Vl. Mažonas, marionas, 7. Aleks. Mileika, Vyžonų klebonas, 8. Petras Prunskis, buvęs Palušės klebonas, 9. St. Rimkus, Kražių vikaras, 10. Kun. Dr. J. Vailokaitis. Kas turėtų žinių iš jų praeities gyvenimo, jų laisvę iš Lietuvos ištrėmimo, jų fotografijų, maloniai visus prašome turimą medžiagą atsiųsti adresu: Rev. J. Prunskis. 3230 S. Lituanica Ave., Chicago 8, Ill.

VILNIUJE YRA 600 KARAIMŲ IR DAUG VOKIEČIŲ

(LKFSB) Patys vokiečiai prisipažįsta, kad daug jų tautiečių yra apsigyvenę Vilniuje. Antai "Deutsche Algem. Zeitung" korespondentas duoda žinučių iš Vilniaus, kuriose skelbiama, kad tas miestas, esą, pasidaręs įvairių tautų mišinys. Prieš karą, jame buvo apie 1,500 vokiečių, dabar jų žymiai daugiau. Be lietuvių kurių skaičius augęs, dar yralenky, gudų, rusų ir apie 600 karaimų. Vilnius esąs tiek gražus miestas, kad kiekvienam sudaręs neišdidomo įspūdžio.

KETURI& RESPUBLIKŲ ŠVENTĖ

(LKFSB) — Keturiuos centrinės Amerikos respublikos: Costa Rica, Salvador, Guatemala ir Honduras savo nacionalines šventes turėjo vieną dieną: rugs. 15 d. Costa Rica turi tiktai 659.000 gyventojų, Guatemala — 3,284.000, Honduras — 1,105.500, o El Salvador — 1.744.500. Kap matome, tik viena iš jų maždaug lygi su Lietuva, o kitos kur kass mažesnės kaip savo gyventojų sskaičiumi, taip ir užimtam teritorija, tačiau Amerikos kontinente, kur viešpatauja tvarka ir teisingumas ir tie kraštai gali džiaugtis nepriklausomybe ir laisve.

Atsipeikėjusi tik Vilniaus ligoninėje. Ji suprato, kad pasistūmėjęs frontas jas užklupo ir sutrukdė išgabeni- mą į Sibirą. Vilniaus ligoninėje St. Palevičiūtė atsigavo buvo aprenpta žmoniškais drabužiais. Parvykusi į namus ji papasakojo tuos savo šurpius pergyvenimus. Kiek gyvų moterų likę iš tame pat vagone važiuavusių, ji nežinojo, nes nuo išbadėjimo, troškulio ir uždusimo buvo nualpusi.

APIE SIBIRAN IŠTREMTOUS LIETUVIUS KUNIGUS

(LKFSB) Su daugybe kitų tremtinių į Sibirą buvo išvežta dešimtis lietuvių kunigų: 1. St. Baltrimas, Zarasų klebonas, 2. Didžiokas, Panevėžio vikaras, 3. Augustinas Dirvelė, pranciškonas, 4. Juozas Kastrickas, Kelmės vikaras, 5. Liuc. Martušis, Pranciškonas, 6. Vl. Mažonas, marionas, 7. Aleks. Mileika, Vyžonų klebonas, 8. Petras Prunskis, buvęs Palušės klebonas, 9. St. Rimkus, Kražių vikaras, 10. Kun. Dr. J. Vailokaitis. Kas turėtų žinių iš jų praeities gyvenimo, jų laisvę iš Lietuvos ištrėmimo, jų fotografijų, maloniai visus prašome turimą medžiagą atsiųsti adresu: Rev. J. Prunskis. 3230 S. Lituanica Ave., Chicago 8, Ill.

VILNIUJE YRA 600 KARAIMŲ IR DAUG VOKIEČIŲ

(LKFSB) Patys vokiečiai prisipažįsta, kad daug jų tautiečių yra apsigyvenę Vilniuje. Antai "Deutsche Algem. Zeitung" korespondentas duoda žinučių iš Vilniaus, kuriose skelbiama, kad tas miestas, esą, pasidaręs įvairių tautų mišinys. Prieš karą, jame buvo apie 1,500 vokiečių, dabar jų žymiai daugiau. Be lietuvių kurių skaičius augęs, dar yralenky, gudų, rusų ir apie 600 karaimų. Vilnius esąs tiek gražus miestas, kad kiekvienam sudaręs neišdidomo įspūdžio.

KETURI& RESPUBLIKŲ ŠVENTĖ

(LKFSB) — Keturiuos centrinės Amerikos respublikos: Costa Rica, Salvador, Guatemala ir Honduras savo nacionalines šventes turėjo vieną dieną: rugs. 15 d. Costa Rica turi tiktai 659.000 gyventojų, Guatemala — 3,284.000, Honduras — 1,105.500, o El Salvador — 1.744.500. Kap matome, tik viena iš jų maždaug lygi su Lietuva, o kitos kur kass mažesnės kaip savo gyventojų sskaičiumi, taip ir užimtam teritorija, tačiau Amerikos kontinente, kur viešpatauja tvarka ir teisingumas ir tie kraštai gali džiaugtis nepriklausomybe ir laisve.

That Liberty may continue to be proclaimed throughout the land — BUY VICTORY WAR BONDS and STAMPS!

Kapitalų ir Namų Nacionalizacija Lietuvą Valdant Bolševikams

Bolševikų kariuomenei vi- siškai okupavus Lietuvą, taupytojų tarpe kilo neregėto masto panika. Kitatau- čiai patys pirmieji puolė prie bankų langelių. Tiesa, jie taip darė kiekviena pro- ga ir anksčiau, sukeldami paniką ir kitų ramesniųjų gyventojų tarpe. Dabar ku- riam laikui teko net visai sustabdyti indėlių išmokė- jimą. Vėliau, liepos 29 d., bu- vo nustatyta, kad priva- tiems asmenims per mėnesį gali būt išmokama iki 240 litų. Tikėtai žmonės galėjo išimti iš savo einamųjų sąs- kaitų bet kurias sumas, ta- čiau reikalingumą turėjo patvirtinti žmonės darbinin- kų komitetas ir patikrinti bankas.

Indėlių išmokėjimai su- varžymai buvo palikti ilg- niams laikui. Tai visiškai suprantama, kad niekas ne- galvojo apie taupmenų su- darymą, o tik apie jų atsiė- mimą. Tačiau ir dėl taupme- nų sudarymo buvo pasirū- pinta.

Dar 1940 m. liepos mėn. 16 d. finansų ministeris įpa- reigojo visas prekybos, pra- monės, viešojo maitinimo ir kitas įmones nešti dienos pajamas į Lietuvos Banką. Kasdieniams smulkiems rei- kalams galima buvo pasilik- ti ne daugiau 5 — 10 proc., o viešojo maitinimo įmonės — ne daugiau kaip 30 proc. Lapkričio 11 d. buvo paskelb- tas naujas įsakymas tuo pa- čiu reikalu — buvo leidžia- mos pasilikti dar mažesnės normos ir įvesta naujų deta- lių. Tai nebuvo savo kūryba, kaip kad pirmasis įsakymas, bet jau tikras vertimas iš rusų kalbos — taigi neklai- dingas.

Tiktai 1941 m. kovo 25 d. buvo padarytas galutinis patvarkymas dėl indėlių. Tą dieną bankai gavo įsaky- ma palikti indėlininkams ne daugiau kaip po 1,000 rub- lių, o likusius nurašyti į spe- cialiąsuvaržytą sąskaitą. Iš- imtis buvo padaryta tiktai tiems indėliams, kurie buvo įnešti po rublių įvedimo. Šis įsakymas palietė apie 12,000 indėlininkų, kuriems buvo nubraukta 38 milijonai rub- lių. Tai sudarė daugiau kaip pusę visų fizinių asmenų in- dėlių, kurie bolševikų oku- pacijos metu buvo. Būdinga, kad šis įsakymas niekur vie- šai nebuvo skelbtas. Taip pat būdinga, kad nebuvo padaryta jokio nuta- rimo, ką su šiomis sumomis daryti. Kodėl vienu ir antru atveju pasireiškė tokis ne-

ryžtingumas, neaišku. Vei- siausiai nebuvo suskubta padaryti tam tikrą nutari- mą vietoje, arba nebuvo susilaukta instrukcijų iš Mask vos. Tenka abejoti, kad dėl indėlių ir procentinių popie- rių tuometiniai Lietuvos va- dovai būtų turėję kokių skru- pulų, ar kad šios rušies nuo- savybė būtų buvusi palan- kiau traktuojama kaip bet kuri kita.

Po šito akto neseniai suor- ganizuotas valstybės darbo taupomosios kasos emė skelb- ti išmokančios indėlius be jokių apriėjimų. Drauge su tuo buvo pradėta plataus masto propaganda taupyti. Taupytojai patarnauti buvo pasiryžusios trys centrinės taupomosios kasos, 22 taupomosios kasos 1-os eilės ap- skričių miesteliuose ir prie- paštu. Visas šitas grioziš- kas tinklas niekam nebuvo reikalingas, nes indėlių nie- kas nenešė, nors taupomo- sioms kasoms ir buvo suteik- tas indėlių priėmimo nono- polis.

Užtat taupomosios kasos prisidėjo dar prie vienos ka- pitalų nacionalizacijos ru- šies — prie valstybės pasko- los išplatavimo. Ši komedija taupomosios kasoms pade- dant, 1941 m. pavasarį buvo įvykdyta ir Lietuvoje. Jos metu paskolos lakštu buvo pasirašyta 67 ml. rublių su- mai. Ši suma jau buvo pra- dėta dalimis iš atlyginimų išskaitinėti, bet lamė, neilgai. Kitu atveju visi 67 ml. rub- lių iš "darbo žmonių", būtų buvę, šiems norint ar ne- norint, atskaityti. Ši naciona- lizacija būtų palietusi nebe 12,000 asmenų, kaip buvo su indėliais, bet 250,000 darbi- ninkų bei tarnautojų ir 212, 000 ūkininkų.

Prisiminkim Lietu- vybės Žadintojus

(LKFSB) — Rugs. 3 d. suėjo 30 metų nuo mirties Žemaičių vyskupo Gasp. Cir- tauto, pasižymėjusio savo plačiu labdarybės veikimu. — Šiomet, rugs. 4 d. suėjo 25 metai nuo mirties gar- saus knygnešio kun. Ant. Radaušio. Jisai, dar jaunas būdamas, drauge su būsio- moju lietuviybės žadintoju Kriaučiūnu įstojo į semina- rią su pasiryžimu "savo žmonių tarpe apsigyventi ir jų naudai dirbti. "Jiedu daug sskaitė raštų apie Lie- tuvą: Dunonelaičio, Krašev- skio ir kitų kūrinius apie Lietuvą.

3RD WAR LOAN

BACK THE ATTACK... WITH WAR BONDS

Lietuvių Žinios

Lithuanian News

Savaitinis laikraštis Lieldžia Lietuovs R. Katalikų Literatūros Dr-ja. Inc. Kainuoja Sav. Valst. metams \$2.00...

Weekly Publication Issued by The Lithuanian Roman Catholic Literary Society, Inc. Subscription Rates In U. S. A., one year \$2.00...

Owners and Publishers of "Lithuanian News" weekly. LITHUANIAN R. C. LITERARY SOCIETY, INC. 119 South 22nd Street, Pittsburgh, Pa.

Raštus ir žinias "Lietuvių Žinios" trumpina savo nuožūra, nesunaudoji raštai korespondentams negražinami, jei tam tikslui neprisiūnčiama pašto ženklų

Maskvos Konferencija ir Rusijos Saugumas

Jau aiškėja, kad artimiausiu laiku Maskvoje prasidės trijų didžiųjų valstybių: Amerikos, Anglijos ir Rusijos Užsienių Reikalų Ministerių konferencija...

Amerika ir Anglija yra aiškiai susitarusios, atstautant karo sugriautą pasaulį, laikytis Atlanto Čarterio dėsnių. Rusija nors yra padėjusi savo parašą...

Sovietų Rusija vis dar tebereiškia savo nepamatotas pretenzijas į Lenkijos, Suomijos, ir Pabaltijo Respublikas, kurioms Atlanto Charteris garantuoja pilną laisvę ir nepriklausomybę.

SILPNI RUSIJOS ARGUMENTAI

Reikšdama savo pratenzijas į Pabaltijo Respublikas, dalį Suomijos ir Lenkijos, Rusija visad iškišdavo šiuos du argumentus: Tų šalių žmonių balsavimus, kaip jās okupavo raudonoji armija ir strateginių sienų klausimą.

Dėl pirmojo Rusijos argumento netenka visai kalbėti, nes kiekvienas doras ir sąžiningas žmogus, tēmijęs tuos "raudonuosius rinkimus" Pabaltijo Respublikose, Suomijos Karelijoje ir rytinėje Lenkijoje, gali paliūdyti, kad tai buvo žemiausios rusies apgavystė.

Raudonieji komisarijai taip diktatoriškai tvarkė tuos balsavimus, kad atstovu į tariamuosius tų kraštų "liaudies seimus" galėjo patekti tik komunistai arba jų klusnus pastumdėliai, kurie turėjo išanksto pasizadėti nenukrypti nuo "generalinės komunistų partijos linijos".

Aalsku, kad tokie 100 proc. prokomunistiniai "liaudies seimai", raudonosios armijos okupuotose šalyse, buvo aklas Maskvos įgaliotinių instrumentas. Tie taramieji "liaudies seimai" negalėjo išreikšti laisvos jau okupuotų tautų valios, todėl ir jų tarimai prijungti Pabaltijo Respublikas, Suomijos Kareliją ir rytinę Lenkiją prie Rusijos yra be vertės.

Taip-pat jokios kritikos neišlaiko ir kitas Rusijos argumentas — atsteigti Rusiją 1914 metų "strateginėse sienose". Rusijos carų imperija 1914 metais, kada kilo pirmas pasaulinis karas, turėjo tas bolševikų taip branginamas "strategines sienas" vakaruose, o vienok vokiečių Kaizerio armija pasiekė dabartinį Leningradą ir Ukrainą.

Pabaltijo tautų įjungimas į Rusijos Valstybę visai negarantuoja jai saugumo iš vokiečių pusės. Rusijos saugumo klausimas gali būti išrištas tik visai sumušus Vokietiją ir ją padariusi ilgiems laikams kariškai nebepavojinga.

Tokį planą siūlė, pirmojo pasaulinio karo pabaigoje sąjungininkų armijų vyriausiasis vadas Prancūzų Maršalas Fošas. Bet tam planui pirmiausia pakenkė įsigalėję Rusijoje bolševikai, padarydami su vokiečiais separatinę taiką ir vėliau leisdami vokiečiams slaptai Rusijos dirbtuvėse gamintis ginklų.

Anglų valdžia taipgi padarė klaidą pradėdama, vokiečių atžvilgiu vesti "užgerinimo" politiką ir pasipriešindama prancūzų planams okupuoti Vokietiją. Dabar Anglijos ir Amerikos vyriausybės ketina tos klaidos nekartoti ir daromi planai padaryti galą netik nacių viešpatavimui bet ir prusiškam militarizmui Vokietijoje.

Kad ateities Vokietijoje neiškiltų nauja karo šmėk-

That Liberty may continue to be proclaimed throughout the land — BUY VICTORY WAR BONDS and STAMPS!

la, britai ir amerikiečiai, kaip prisitarė vienas įtakingas Amerikoje žurnalas, siūlysią Rusijai, Maskvos konferencijoje, savitarpinės pagalbos sutartį tarp Rusijos-Amerikos ir Anglijos bent 30-čiai metų, ir tos sutarties garantavimui įsteigsia kokią nors tarptautinę jėgą, kuri pačioje pradžioje išraus bet kokios agresijos šaknis, bet kurioje šalyje.

Todėl ir Rusijos valdžia jeigu jai tikrai nuosirdžiai rūpi tik Rusijos saugumas, gali daug daugiau laimėti pirmę britų ir amerikiečių siūlomą tarptautinę apsaugos sistemą, kaip darydama separatinę taiką su vokiečių militaristais ir tuo laimėdama jai visai nereikalingus naujus žemės plotus vakaruose.

Maskvos konferencijos rezultatai parodys kas yra svarbiau sovietinei vyriausybei — Rusijos valstybės tikras saugumas ar jos tradicinė imperialistinė politika, siekiant išplėsti Rusijos sienas vakaruose iki Karaliaučiaus ir rytose iki Dardanelų.

Amerika ir Anglija Nevali Patenkinti Rusijos Reikalavimus

Kiekvienas galvojantis žmogus gali suprasti, kad Atlanto Čarterio autoriai, Prez Rooseveltas ir W. Churchill, kol jie tebėra savo šalių vyriausybių priešakyje, negali patenkinti Rusijos imperialistinius reikalavimus ir leisti Rusijai pavergti buvusias Baltijos Respublikas, kurioms tuo Atlanto Čarteriu yra garantuojama nepriklausomybė.

Jeigu Amerikos ir Anglijos vyriausybės Pabaltijo tautų priklausomybės klausime, nusileistų Rusijai, tai jos netektų daugelio pasaulio tautų pasitikėjimo ir paramos šiame kare. Rusija yra laisva savo sprendimuose pasirinkti tokią politiką koki jai patinka, bet ji negali priversti Ameriką ir Angliją šokti pagal Sovietų valdžios muziką.

Dabartinei Rusijos vyriausybei yra trys išeitys: pirma, nuosirdžiai susitarti su Amerika ir Anglija dėl pokarinio bendradarbiavimo ir garantuoti Rusijos sienų saugumą kolektyvine sutartimi kurią siūlys didžiosios demokratijos, antra, laukti įvykių išsivystymo karo frontuose ir karo pabaigoje, sąvo santykius su savo kaimynais, spręsti jėgą ir trečia, daryti separatinę taiką su vokiečių militaristais. Kurį iš tų trijų galimybių pasirinks sovietų valdžia, parodys netolima ateitis.

Amerikos ir Anglijos žmonių aiški didžiama remia savo vyriausybių išmintingą politiką ir niekuomet nesutiks, kad ta politika, kuri yra visos doros žmonijos pasidžiavimas, būtų pakeista, kad patenkinti Rusijos valdžios godumą svetimų teritorijų.

Visų atsakingųjų Amerikos ir Anglijos politikų, prieš pat Maskvos konferenciją padaryti pareiškimai, teikia viltį, kad mažųjų tautų, neišskiriant ir Rusijos kaimynų, laisvė bus išsaugota. Auganti Amerikos ir Anglijos kariškoji galia ir pasisekimai frontuose dar daugiau stiprina tų pareiškimų vertę.

Susigėskite

Šmeižikai

Jau bene kelintame iš eilės "Dirvos" numeryje šmeižimo čempionas Karpis kartoja biaurią paties Smetonos ar jo šeimos narių paskleistą melą, būk Lietuvos Krikščionių Demokratų partijos vadai kun. M. Krupavičius ir kun. A. Šmulkštys buvę matyti Vilniuje "pasitinką bolševikų karo vadus ir OGPU šnipus su džiaugsmu."

Pagražinimui to šlykštaus melo dar priduria "Dirva", kad minėti kunigai pasitinkdami bolševikus nešioję raudonus marškinius.

Bolševikų okupacija mane užtikro gyvenantį Vilniuje. Todėl žinau gerai, kad sovietų kariuomenei įjengiant į Vilnių, nei kun. Krupavičiaus, nei kun. A. Šmulkščio Vilniuje nebuvo, todėl jie negalėjo bolševikų vadų pasitinkti ir reikšti džiaugsmo, jeigu ir būtų norėję.

Tiesa, kun. M. Krupavičius, už kokių 3-jų sąvačių po okupacijos, atvyko į Vilnių, bet visai ne tuo tikslu, kurį nurodo "Dirvos" šmeižikai. Mano tikromis žiniomis kun. A. Šmulkštys, laike bolševikų okupacijos, visai nebuvo Vilniun atvykęs. Kadangi, kun Krupavičius yra mano asmeniškias prietelius ir senas pažista-

mas, tai atvykęs į Vilnių užėjo pas mane ir pasisakė ko jis atvažiavo. Kun. Krupavičius vilkėjo kunigiškus rūbus ir tikriausiai niekas jo nėra matęs Vilniuje raudonais marškniais.

Pirmiausiai, kalbėjo kun. M. Krupavičius, atvažiavau dėlto, kad pajutau, jog vietiniai (Suv. kalvarijos bolševikai, kur kun. M. Krupavičius yra klebonu) tūkosi mane suimti, tai kad nepakliuti į vietinių bolševikų rankas, nutariau laikinai prasišalinti iš nuolatinės gyvenimo vietos.

Reikia pasakyti, kad taip darė šalinosi iš gyvenamų vietų labai daug Lietuvos inteligentų ir kunigų, nes žinojo bolševikų taktiką dar iš revoliucijos laikų Rusijoje. Vietinė revoliucinė valdžia Rusijoje tankiai sumimdavo sau nepatinkamus žmones ir juos ant vietos "likviduodavo" — sušaudydavo, tada centras galėdavo nusiplauti rankas ir pasiaiškinti, kad ta piktadarybė atlikta be jo žinios.

Kun. M. Krupavičius peireitą karą gyveno Rusijoje, Voronežo mieste. Kada Voronežė įsigalėjo bolševikai, tai vietinė bolševikų valdžia buvo už akių nuteisusi kun. M. Krupavičių sušaudyti, dėl jo labai aktyvios darbuotės Nepriklausomos Lietuvos labui. Bet prieš pat sučius yra mano asmeniškias prietelius ir senas pažista-

spėtas, iš namų pasišalino ir išvengė tikros mirties.

Turėdamas tokį patirimą apie bolševikų veikimą Rusijoje, jis protingai darė pasišalindamas iš namų bent vietinių bolševikų siautėjimo metu.

"Kita priežastis, kodėl aš atvažiavau į Vilnių — kalbėjo man kun. M. Krupavičius — tai mano noras gėlbėti jau areštuotus Lietuvos katalikų organizacijų vadus, pasauliečius, kaip Dr. Bistrą, Dr. Skrupskelį, Dr. Leimoną ir daugelį kitų.

Vilniuje tuo laiku Lietuvos valdžios įgaliotinio pareigas ėjo Lietuvos komunistų partijos pirmininkas A. Didžiulis — Grosman, kuris bolševikų santvarkoje, kur viešpatuoja komunistų partijos diktatūra, yra labai galingas ir beveik vienintelis žmogus su kuriuo dar galėjo skaitytis iš Maskvos atsiųsti žvalgybininkai.

Todėl kun. M. Krupavičius ir ryžosi daryti rizikingus žygius pas p. A. Didžiulį, kad pagelbėti suimtiems Lietuvos katalikų vadams.

Iš velesnių pasikalbėjimų su kun. M. Krupavičium sužinojau, kad jam pavyko su Didžiuliu pasimatyti ir užtarti areštuotus žmones.

Gal pasėkoje tų pasikalbėjimų bolševikų čekistai, jei ir nepaleido katalikų vadų iš arešto, tai bent žymesniųjų kaip Dr. Bistrą kalėjime nekankino.

Patį Kun. M. Krupavičių nuo arešto išgelbėjo tik jo kunigiškas kalmerius, nes bolševikų valdžia buvo nusistačiusi vengti areštų bent žymesniųjų kunigų, kad katalikų pasaulis negalėtų bolševikų valdžios kaltinti katalikų persekiojimu. Kurios kunigus Lietuvoje bolševikai nužudė, tai tik karui prasidėjus.

Atsižvelgiant į tokias drašias ir tiesiog heroiškas kun. M. Krupavičiaus pastangas gėlbėti bolševikų areštuotus žmones, darosi tikrai šlykštus tas Smetonos dinastijos paleistas prieš tą garbingą kunigą ir didelį lietuvį, šmeižtas, kuris savo laiku bus gražintas šmeižikams su procentu.

Jeį Dievas sveiką laikys aš skaitysiu sau už garbę būti kun. M. Krupavičiaus liudininku, Lietuvos Respublikos Teisme, prieš tuos šmeižikus, kurie kun. M. Krupavičiaus garbę čia dabar su purvais maišo ir didžiūmos Lietuvos žmonių vadą bei jų gerbiamą asmenį taip melagingai apšmeižia.

Tiesiog biauuru ir pagalvoti piro kokio suniekėjimo laipsnio diktėjo buvusieji Lietuvos diktatūros šūlai, kurie patys, kaip paskutiniai bailiai, tik savo asmens saugumui tesirūpindami, išdumė iš Lietuvos. O čia atvykę dar turi drašos tikrovės tautos vadus, iki šiai dienai, sunkiausiose aplinkybėse tebekovojančius su naciškuoju okupantu, taip biauuriai šmeižti.

Baigiant norisi visa jėga sušukti: susigėskite jus nekaltų žmonių šmeižikai.

S. Gabaliauskas REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI LIETUVIŲ ŽINIOSE

Gen. Štabo Pulk. K. GRINIUS.

Nepriklausomos Lietuvos Vieta Busimoje Europoje ir Pasaulo Taikos Sistemoje

(Tesinys iš pereito Nr.)

3) Lietuvos padėties apžvalga geopolitiniu požiūriu.

Likimo pastatyti tarp vokiečių, lenkų ir rusų (iki XVII šimtmečio, dar ir švedų) senovės lietuvių buvo pratę tarptautiniai galvoti ir manevruoti. Kitaip jie nebūtų išsaugoję savo savitumo, nepaisant ilgo lietuviškojo valstybinio užmetimo, šiandien ir vėl atsirado Lietuva — valstybė.

Ir vėl ją supa tie patys kaimynai: rusai, lenkai, vokiečiai. Net atsirado ir švedai, nes, technikai tobulėjant, ir šiaip neperplačiausia Baltijos jūra, šiandien pasidarė visai menkutė: ją per vieną naktį perplaukia Detroit'e statytas "swimming jeep" ir per vieną valandą skersai perskrenda bet kuris sunkus bombonešis. Šiandien švedai atsidūrė žymiai arčiau Lietuvos, negu jie buvo, sakysime, XVI šimtmetyje.

Tik meskime akį į žemėlapi! Mes ten matome, kad: a) Tol, kol rytiniame Baltijos jūros krante egzistuoja nepriklausomos Suomija, Estija, Latvija ir Lietuva, Švedijos saugumas iš rytų, sausumos ir vandens prasmės, yra užtikrintas. Tas pats galioja ir Rusijai, jos saugumui iš vakarų, iš Skandinavijos pusės.

b) Tos pačios nepriklausomos valstybės, tam tikrame laipsnyje, teikia papildomą garantiją Švedijai ir jos saugumo oro prasmė. — Vienas dalykas pulsi švedus čia pat iš aerodromų prie Klaipėdos ar Talino, kitas dalykas nuo Pskovo-Minsko ribos. Analoginiai, tų valstybių nepriklausomybėje turi būti suinteresuota ir Rusija. Laukiant oro smūgių iš Skandinavijos, bet kuris prieš loktuvus turės pažeisti Suomijos ir Pabaltijo neutralumą, vadinašis, ipso facto, tas valstybes pastūmės į sąjungą su Rusija, nekaltant jau apie tai, kad Suomijos-Pabaltijo prieškovinė apsauga (tik veikiama, tiek neveikiama) bandys skrendančiam priešui kliudyti.

c) Suomijos saugumas, tam tikrame laipsnyje, priklauso nuo Estijos neliečiamybės. Šia prasme Estija neabejotinai sudaro Suomijos strateginio vietotarpio dalį.

d) Analoginio strateginio ryšio yra tarp Lietuvos ir Lenkijos. Išsiplėtus visu šiauriniu Lenkijos šonu, Lietuva, be abejonės, sudaro Lenkijos strateginio vienotarpio dalį. Nesunku išvaizduoti pasekmes Lenkijai tuo atveju, jei Lietuvoje įsisteigtų vokiečiai arba rusai.

e) Latvija užima begaliniai svarbią vietą tarp dviejų strateginių kaimynų: Estijos šiaurėje, Lietuvos pietuose.

Iš to, kas anksčiau pasakyta, nesunku matyti kad: — tiek Švedija, tiek Rusija turėtų būti tiesoginiai suinteresuotos visų Pabaltijo valstybių nepriklausoma egzistencija.

— Suomija yra tiesoginiai suinteresuota Estijos nelie-

čiamybe; — Lenkija yra tiesiog suinteresuota Lietuvos neliečiamybe;

— Estijos su Lietuva žvilgiu, Lietuva yra lyg rami dės pagrindas. Lietuva užėmus, Latvija ir Estija pakimba ore. Štai kodėl šiuo metu aneksija Sovietai padėjo kaip tik nuo Lietuvos Skandinavija, Pabaltijo

Lenkija geopolitiniu bendro ryšio.

Išvada: Lenkijos-Pabaltijo Skandinavijos kompleksu Lietuva užima begaliniai svarbią padėtį. Lenkijos Pabaltijo rėmuose, kai turis atžvilgiais, gal net sprendžiamąją padėtį.

Atsiminus, kas buvo la bėta saugumo tema, ir persikėlus mintimis į gal bėta netaip tolimą ateitį, atrodo, kad Pabaltijo gyventojų pati gamta kaip ir diktuoja militariniai dėtis į dides Baltijos regionalinį vienotarpį su bendru karišku koordinacijos centru.

Rytiniame Baltijos jūros krante po pietinių kompleksų būtu Lenkija, centrinėje — Pabaltis (Lietuva, Latvija, Estija), šiauriniame Suomija. Vakariniam Baltijos jūros krante — Švedija, Norvegija su Danija, atrodau galutinai apsisprendę likti Atlanto Kompleksu Lygiagrečiai, Lietuvai, Latvijai ir Estijai tikty sudaryti ekonominiai-politinę sąjungą. Lietuvos sąjungai su Lenkija ribotų sigynimo susitarimu.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ KOMITETO GARDINO IR LYDOS APYLINKĖSE

(LKFSB) Londone išnaš lenkų laikraštis "Dziennik Polski" praneša, kad daug lietuvių ūkininkų ir darbuotojų prievartai gabenami į Vokietijos kraštą, ypač iš Danijos, kur norima įkurdinti vokiečių kolonistus. Lyda ir Gardinai, esą, okupuoti taipgi skirti prie dabartinės Lietuvos žemių ir ten esančių rytų Lietuvos administracijos jos komitetų. Laikraštis liiau skelbia, kad nežinoma Lietuvos vyskupų protas ir gyventojų priešingumą naciai prievarta iš Lietuvos išgabene į Vokietiją, kur bams 65,000 lietuvių darbuotojų, jų tarpe daug kaip 15,000 moterų. Tų Lietuvos žmonių nepaaukinti, kurie už jų žiaurumą, dūmą, plėšikavimą ir kia dienos, kada galės atsiskratyti. Lietuvos priešinis okupantams ra sklandžiai organizuoti ir nuostabiai gerai veikiančio didelio truksmo.

LIENKŲ ŠVIETIMO MINISTERIO KRAUJO RYŠIS LIETUVA

(LKFSB) Lenkijos ministro ministeris prel. Kazimieras Kacynskis supranta, kad visiškai ir šiek tiek lietuviškai gali kalbėti, nes iš jo tėvų, berods, yra iš lietuviškų žemių.

Patogi Li Charle RESTOR 133 So. Pitts Whiskey, geri užka geras patar

Page 3 Jau b... tuių ži... spalio... ūki Sv... loje pa... yvarka. I... Sv. Kaz... Sv. Mišic... stabos li... kai. 10:0... mokslas... Noon tik... pai. Čia... priminti... tumete... sa puse... NESUSIV... some api... kos pake... tiems, ku... nežino... Taipgi... priminti... Sv. Kazi... prasideda... likos An... tano Gar... gliškai 7:0... laiminima... tu, pagar... su bendru karišku koordinacijos centru. Rytiniame Baltijos jūros krante po pietinių kompleksų būtu Lenkija, centrinėje — Pabaltis (Lietuva, Latvija, Estija), šiauriniame Suomija. Vakariniam Baltijos jūros krante — Švedija, Norvegija su Danija, atrodau galutinai apsisprendę likti Atlanto Kompleksu Lygiagrečiai, Lietuvai, Latvijai ir Estijai tikty sudaryti ekonominiai-politinę sąjungą. Lietuvos sąjungai su Lenkija ribotų sigynimo susitarimu. (Bus daugiau) LIETUVIŲ KOMITETO GARDINO IR LYDOS APYLINKĖSE (LKFSB) Londone išnaš lenkų laikraštis "Dziennik Polski" praneša, kad daug lietuvių ūkininkų ir darbuotojų prievartai gabenami į Vokietijos kraštą, ypač iš Danijos, kur norima įkurdinti vokiečių kolonistus. Lyda ir Gardinai, esą, okupuoti taipgi skirti prie dabartinės Lietuvos žemių ir ten esančių rytų Lietuvos administracijos jos komitetų. Laikraštis liiau skelbia, kad nežinoma Lietuvos vyskupų protas ir gyventojų priešingumą naciai prievarta iš Lietuvos išgabene į Vokietiją, kur bams 65,000 lietuvių darbuotojų, jų tarpe daug kaip 15,000 moterų. Tų Lietuvos žmonių nepaaukinti, kurie už jų žiaurumą, dūmą, plėšikavimą ir kia dienos, kada galės atsiskratyti. Lietuvos priešinis okupantams ra sklandžiai organizuoti ir nuostabiai gerai veikiančio didelio truksmo. LIENKŲ ŠVIETIMO MINISTERIO KRAUJO RYŠIS LIETUVA (LKFSB) Lenkijos ministro ministeris prel. Kazimieras Kacynskis supranta, kad visiškai ir šiek tiek lietuviškai gali kalbėti, nes iš jo tėvų, berods, yra iš lietuviškų žemių. Patogi Li Charle RESTOR 133 So. Pitts Whiskey, geri užka geras patar

Busimo... stemoje... ra tiesiog... Lietuvos... Lietuva... ra lyg... das. Liet... ja ir Est... tai kodėl... Sovietai... Lietuvos... Pabaltij... ditiniai... tijos-Paba... komplek... a begalin... oše, kai... s, gal ne... padėti... as buvo k... tema, ir p... is, į gal... atėiti, atro... gyventoj... p ir diktu... tėjis į did... alinį vien... risku koo... Baltijos j... tinių kom... nktija, cen... Lietuva, L... laurinių S... ame Baltij... — Švedij... anija, atro... apsispre... Komplet... Lietuvai, L... liktu sudar... litinė Bal... etuvos sam... a ribotųjų... arimų) —... KOMITETA... IR LYDOS... JKĖSE... andone... rastiš... praneša... ūkininkų... gabena į... pačis de... es žemių... inti vokie... la ir Gar... taipgi p... bartinės... ten esą... administr... Laikraštis... kad nežin... upų prote... priešinoma... ta iš Liet... okietijū... ietuvų dar... rpe daug... oterų. To... žiniomis... neapken... lauruma... vima ir... da galės... ietuvos... kupantam... organizac... gerai veiki... ūkšmo... TIMO... JO RYŠIS... UVA... enkijos... s prel. Ž... pranta... tiek liet... ti, nes... rods, yra... ūkšmo.

South Side

Jau buvo pranešta "Lietuvių Žiniuose" ir "Pranešimuose," kad su pirmuoju spalio mėnesio sekmadieniu Šv. Kazimiero bažnyčioje pakeičiama pamaldų tvarka. Butent: Spalių 3 d. Šv. Kazimiero bažnyčioje, Šv. Mišios bus 8:00 a. m., pašabos lietuviškai ir angliškai. 10:00 a. m. SUMA pamokslas lietuviškai. 12:00 Noon tik angliškai ir trumpai. Čia dar kartą norime priminti, kad visi įsitūmumete, kad SUMA bus visą pusę valandos ankščiau. NESUSIVĖLUOKITE. Pranešimas apie šitą pamaldų tvarką pakeitimą pranešti ir kitiems, kurie gal dar apie tai nežino.

Taipgi dar kartą norime priminti, kad spalio 5 dieną, Šv. Kazimiero bažnyčioje, prasideda iškilmingos Trylikos Antradienių Šv. Antano Garbei pamaldos. Angliškai 7:00 p. m. Bendra pamaldinimas Šv. Sakramentui, pagarbinimas Šv. Antano Relikvijų ir lietuviškai 7:30 p. m. ir vėl pagarbinimas Šv. Antano Relikvijų. Bendra intencija, kad Šv. Antanas globotų visus jau nuolius iš mūsų parapijos karo tarnyboje, ir kad Šv. Antano užtarymu Viešpats — Švedijai pasiskubintų Pasaulinę Taiką.

Kitą penktadienį spalio 1 d. prasideda Šv. Rožančiaus Mėnuo, ypatingų Šv. Rožančiaus pamaldų prie Palmelės Šv. Visą mėnesį pašvęsime šioms pamaldoms už Pasaulinę Taiką. Todėl prašomi kuoskaitlingiausiai lankyti šias pamaldas. Tos pamaldos Šv. Kazimiero bažnyčioje bus sekmadieniais 3:00 p. m.

ATSARGIAU SU PINGAIS
Praeitą savaitę Andrius Bernotas pardavė automob...

Vienintelė Lietuviška Užeiga McKees Rocks "McKees Rocks Hotel" JOHN DARGIS, Sav. 107 Chartiers Ave., McKees Rocks, Pa. Phone FEderal 1472

F. RODGERS TAVERN WE SERVE BEER LIGHT LUNCHES — and — LIQUORS 136 South 21st Street, S. S. Pittsburgh, Pa. Phone HEmlock 6654

CARSON CAFE F. SAVICKAS, Sav. LIETUVIŠKA UŽEIGA Liquors, Wines and Beers HEmlock 9529 2019 Carson Street, S. S. Pittsburgh, Pa.

Patogi Lietuviška Užeiga Charles Gutausko RESTORANT — CAFE 133 So. 22nd Street, Pittsburgh, Pa. Whiskey, alus, likeriai ir geri užkandžiai. Mandagus patarnavimas.

biļ ir gavo apie \$600.00. Užėjo į salūną "magaryčių" išgerti apie 10:00 p. m. Turbut tenai kokie "bomai" pastebėjo, kad Andrius turi daug pinigų ir kaips einant namon ant tilto užpuolė gal tie patys "bomai," atėmė pinigus, o patį Andrių įmetė į upę. Ant rytojaus rastas upėje negyvas, su parmušta galva. Turėtų visi pasisaugoti eidami su pinigais, nesis šiandien yra visokio "svieto," žmogus nežinai nei su kuo kalbi nei su kuo susitiksi. Tai pamoka gyviesiems.

Homestead, Pa.

Lankosi kariai
Trumpų atostogų yra atvykęs iš kariuomenės pas tėvelius Kleopas Bardzilauskas ir iš Indijos yra grįžusi norsė Adelė Petraitytė. Abu yra buvę "Vyčių" organizacijos nariai ir visai lietuvių kolonijai gerai pažįstami veikėjai.

Amerikos Lietuvių Konferencijos proga svečiavosi pas tėvelius žymus L. Vyčių organizacijos veikėjas Juozas Bulevičius iš New Yorko.

Netikėta mirtis
Šiomis dienomis netikėtai mirė Veronika Pocienienė, Bukauskiūtė, 25 m. amžiaus.

Taipgi mirė Mrs. Norbutienės motina, sulaukusi jau senyvo amžiaus.

Pas mus netik miršta bet irapsiveda. Šiomis dienomis apsigedė našlė Kelmecienė su vyru iš South Side.

Žinantys

Lietuvos Gyventojai

(LKFSB) — Didžiojo karo, norėdama tiksliau tvarkyti savo ūkį ir rkitus valstybinius reikalus, Lietuva 1923 m. rugs. 17 d. pravedė pagrindinį gyventojų surašymą. Tada buvo rašta 2.170.616 gyventojų. Iki 1939 m. Lietuvos gyventojų skaičius pakilo iki 2.575.363, tačiau tais pat metais, su Klai pėda buvo nustota 153,793 gyv. bet su Vilniaus grįžimu 1939 m. spalį mėn. prie Lietuvos prisijungė 457.500 gyventojų, taip, kad 1939 m. pabaigoje Lietuva turėjo 2.879.070 gyventojų.

APIE LIETUVOS ATSTOVYBĘ LONDONE

(LKFSB) Min. Balutis, nežiurint savo nepergeriausios sveikatos, gražiai drauge su savo patarėju darbuojasi; esant taip sumažintam pasiuntinybės personalui, jiems patiems tenka atlikti nemažai ir techniški darbai. Pasiuntinybė išikūrusi nuomuojamuose patalpose ir tas, dabartinėmis sąlygomis sudaro naujų rūpesčių. Atsiranda žmonių, kurie įvertindamai to lietuviškojo posto svarbumą, pasiūnčia aukų. Tai vertas pagyrimo dalykas.

Phone: FEderal 1622 Haser Funeral Home MES ESAME DĖKINGI UŽ JUSŲ BIZNĮ AMBULANCE SERVICE 512 Chartiers Avenue, McKEES ROCKS, PA.

C. K. PIKIEL

Nuo rugsėjo 1 dienos, leidėjų pakviestas, pradėjo eiti "L. Ž." Business manager pareigas.

Mr. C. K. Pikiel yra kilimo Chicagietis, pirmojo pasaulinio karo metu gyvenęs Lietuvoje ir jau 10 metų kaip gyvena Pittsburgh'e ir uoliai dalyvauja lietuviškoje veikloje.

Prieš kelis mėnesius C. K. Pikiel išstėigė savo insurancę ofisą šalia "L. Ž." redakcijos. Jau daug metų kaip C. K. Pikiel pirmininkauja Lietuvių Ekonominiam centrui, kuris savo organizacijoje jungia visas Amerikos lietuvių biznierių Vaizbos butus.

Naujas "L. Ž." business manager deda daug energijos, kad bizniskais pamatais sutvarkyti "L. Ž." spautuvės ir laikraščio biznį, bei pagerinti techniskai patį laikraštį.

Geriausio pasisekimo naujam mūsų bendradarbiui taip prakliniame lietuviškos spaudos darbe.

NIKARAGUOS ŠVENTĖ

(LKFSB) — Nedidelė centrinės Amerikos valstybėlė Nikaragua — turėjo savo šventę rugsėjo 17 d. Tas kraštas mums domus tuo, kad jame tėra tik 1,380.000 gyventojų, taigi perpus ma žiau, negu Lietuvoje, o vis dėl to Nikaragua yra nepriklausoma, turi savo armiją, dvejų rūmų parlamentą, savus pinigus ir apskritai, tvarkosi kaip kiekviena kita laisva valstybė. Katalikų tame krašte yra daugiau pusės milijono. Vyriausias gyventojų užsiėmimas — žemės ūkis, yra nemažai miškų ir šiek tiek aukso kasyklų.

ROMOJE GYVENA MIN. LOZORRAITIS — SUKAKTUVININKAS

(LKFSB) — Paskutinieji nepaprasti įvykiai Romoje atkreipė mūsų visų dėmesį į tą miestą. Wia proga mes prisimename, kad Romoje, Lietuvos atstovybėje prie Vatikano yra apsigyvenęs buvęs Lietuvos užsienio reikalų ministeris, o vėliau Lietuvos įgaliotas ministeris Italijoje — St. Lozoraitis. Šis gabus lietuvių diplomatas yra dar, palyginamai, jaunas: rugsėjo 5 d. jam sukėjo 45 m. amžiaus.

Kraus V. J. KRAUZLIS, Sav. THE FINEST QUALITY OF MERCHANDISE OBTAINABLE JEWELER Expert Watch Repairing SILVERWARE—CLOCKS "IT PAYS TO COMPARE OUR PRICES." EVERGLADE 4850 1816 Carson Street, S. S. Pittsburgh, Pa.

Pittsburgh'e ir Apylinkėse Apsidairius

"Lietuvių Žinių" piknikas ateinanti sekmadienį, rugsėjo 26 d. Adomo Sode bus tikrai įdomus

Rengėjai kviečia visus Pittsburgho ir apylinkių lietuvius atsilankyti tame paskutiniame šmet piknike ir pasidžiaugti gražiomis besibaigiančios vasaros dienomis.

Piknike bus visokių įvairumų: dainų, šokių, gera muzika, įvairių lošimų ir draugiškas pasilinksminimas bei weiner ir corn roast prie uždegtų laužų.

Visi tie malonumai kainuos tik 50 centų. Laukiame visų atvažiuojant. Pradžia 2 val. p. m.

Lankėsi redakcijoje

Šiomis dienomis apsilankė "L. Ž." redakcijoje malonios viešnios iš Du Bois, Pa. Ona Mikelonienė ir Marijona Kuliešienė, apžiūrėjo spautuvę ir redakcijos patalpas. Viešnios svečiavosi South Side pas Mrs. Petrauskienę.

Lietuvių Radio Piknikas

pereitą sekmadienį buvo gana sekmingas, atsilankė keli šimtai žmonių ir gražiai praleido laiką gryname ore besilinksmindami.

Amerikos Lietuvių Konferencijai rengti komitetas trečiadienį laikė paskutinį savo posėdį.

Buvo išduota apyskaita iš įvykusių parengimų ir pasidalinta įspūdžiais iš sekmingos konferencijos. Visi labai patenkinti buvusia konferencija.

PAVYKO ATOSTOGŲ

St. John Sabon, Jr. snus Anna ir John Soban, 629 — 54 St. yra parvykę vienai savaitei atostogų pas tėvelius. Lt. Saban jau 2 metai, kaip tarnauja armijoje. Prieš išėjimą į kariuomenę Lt. Saban dirbo ofiso darbu Pittsburgh'e.

KA LIETUVAITĖ LEITENANTĖ PATYRĖ PERSIJOJE

(LKFSB) Vidurinių valstybių gyventojai, lietuvaite E. Kunevičiūtė, įstojusi nurse į kariuomenę, buvo ilgainiui nugabenta į Persiją, kaip leitenantė-nurse. Gražios datulių palmių eilės iš pradžių joms sudarė malonią vaizdą, bet ilgainiui gyvenimas pasirodė netaip jau lengvas. Nursės apsigyveno barakuose, po 21 nurse kiekviename. Savo plieno šalmai jos puikiai išmoko panaudoti...Skalbiniai. Karštis ten nemažas ir buvo joms nemažas džiaugsmas, kai užkeletos blokų buvo įrengtos shower patalpos. Kai savo

Lietuvis Laikrodininkas Iron City Clock Hospital John Kamarauskas EXPERT REPAIRERS CLOCKS, WATCHES AND JEWELRY 2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

LIETUVIŲ ŽINIŲ PIKNIKAS -- įvyks -- SEKMADIENI, RUGSĖJO-SEPTEMBER, 26 DIENĄ Adomo Sode PRIE UŽDEGTŲ LAUŽŲ WEINER IR CORN ROAST PROGRAMOJE — šokiai ir kitoki įdomus pamarginimai, niekad Pittsburgh'e nematyti. Atvažiuok su savo pažįstamais praleisti kelias malonias valandas gryname ore ir pasigrozėti nepaprasta ir reta programa. PRADŽIA 2 VAL. P. M.

barake jos turi 120 laipsnių karščio, jos dar laiko, kad tai vėsu. Saulėje tuomet būna 160, o kartais pasiekia net 178. Kartais pasitaiko blogos smėlio audros. Nesės tam reikalui turi specialias maskes kuriomis dengią veidą. Smėlio priverčia per langus, duris ir viduje negali nieko švariai išlaikyti. Moterims net plaukus pribruka smėlio. Tarnyboje nursės nešioja mėlyna uniformą ir baltus batus bei kojines. Tikras rūpestis toms, kurios pav. sunesioja koines, nes čia jų nenusipirksi. Turi pasitenkinti daugiausia kenuotu maistu. Kurs gerokai atsibosta, užtat tikras malonumas būna, kai išėję medžioti kareiviai parneša nušovę gazelę. Turi ir šokių tokiu pramozu: lošia baseball, turi krutamuosius paveikslus. Toie amerikiečių kariu stovvklote yra nedidelis barakas, kuriame irenata koblvčia. Kaip leitenantė rašo, kabelionas vis su kariškiumvlimas ir net keletas kitatikiu panorėio būti katalikais — yra konvertitu. Katalikės nursės surinko aukų auksinei monstrancijai įrengti. Jos taipgi palaiko altoriaus skalbinių švara. Norėjo gauti gėlių altoriaus puošimui, bet pasirodė, kad tas neįmanoma. Netoliese yra vietinių žmonių kaimelis, bet tentiek nesvaros ir ubagstės, kad tiesiai sunku į jį dažniai ir nueiti. Ta lietuvi džiaugiasi kad jį puikiai jau valdo jeep ta kieta karišką mašiną, kuri tenai yra tačiau pati svarbiausia susisiekimo priemonė.

Ligoninėj esą kariai dažnai kalba apie namus ir planuoja, ką jie darys pargrįžę. O daugelis iš jų jau nebegriš...Leitenantė rašo, kaip jos baigusios savo darbą, sauleleidyje atkreipia savo žvilgsnį į jų amžino poilsio vietą.

MEKSIKOS ŠVENTĖ (LKFSB) — Rugsėjo 16 d. — Meksikos šventė. Tas kraštas tai pietinis kaimynas Jungtinių Amerikos Valstybių. Meksika turi 763,944 kvadr. mylių žemės plotą ir netoli 20 milijonų gyventojų. Katalikų čia yra apie 16 milijonų. Kaip žinome, čia ilgą laiką siautė kruvinas katalikų persekiojimas. Čia žuvo pirmoji katalikų akcijos kankinė Maria de la Luz Camacho, nušauta raudonųjų prie bažnvėios dūrų; kitas garsus Meksikos kankinys — tėvas Pro, apie kurį prancūzų kalboje neseniai yra išleistas puikus veikalas. Dabar Meksikos gyvenimas ramesnis, patsai dabartinis prezidentas gen. Manuel Avila Camacho rodo nemažą prielankumą katalikams. Paskutiniu metu Meksikoje turi didelį pasisekimą Sinarquistų judėjimas, kurs į visuomenės reikalų tvarkymą nori įnešti krikščionybės dėsnius.

BUY MORE WAR BONDS BERNOTAS BROS. Painting Contractors — OF — HOMES, CHURCHES, SCHOOLS, THEATRES, BUILDINGS, ETC. Free Advice and Estimates Furnished on all Work. WE CARRY A COMPLETE LINE OF BEST PAINTS HEmlock 2812 22nd and Wharton Sts., South Side Pittsburgh, Pa.

LIETUVIŠKA KAVINĖ IR RESTORANAS FIFTH AVENUE CAFE Savininkas John Jeznis Skanus gėrimai ir šviežus valgiai. Priimame užsakymus banketams, vestuvėms, sukaktuvėms, vakarienėms, del 350 žmonių iš karto. FIFTH AVENUE AT FRANKSTOWN, Tel. EM. 9858 PITTSBURGH, PA.

LIETUVIŠKA BUČERNĖ IR GROSERNĖ STANLEY'S QUALITY MARKET STANLEY SIMONAVIČIUS, Savin. Pirmos rūšies prekės, švariai užlaikomos ir daug pigiau kaip kitur Tel. HEmlock 1328 2100 CARSON ST., S. S. PITTSBURGH, PA.

Pittsburgho Motrys Pavyzdinai dirba Lietuvos Žmonių Pagelbai

Neseniai susikūręs Pittsburgho, Nuo Karo Nukentėjusiems Lietuvos žmonių šelpimo komitetas, rugsėjo 12 d., šiais metais, turėjo pirmą ir paskutinę, parengimą, kuris davė virš pusantro šimto dolerių pelno.

Nors šiuo parengimu jau padaryta graži pradžia pagelbai nuskriaustiems Lietuvos žmonėms, bet komiteto narės atlikusios darbą, kurį visos sutartinai ir nuširdžiai dirbo, ilgai neilsės. Komitetas nuo pat susiorganizavimo yra užsiėmęs dideliais darbais, tai ir bus dedamos pastangos juos įvykdyti.

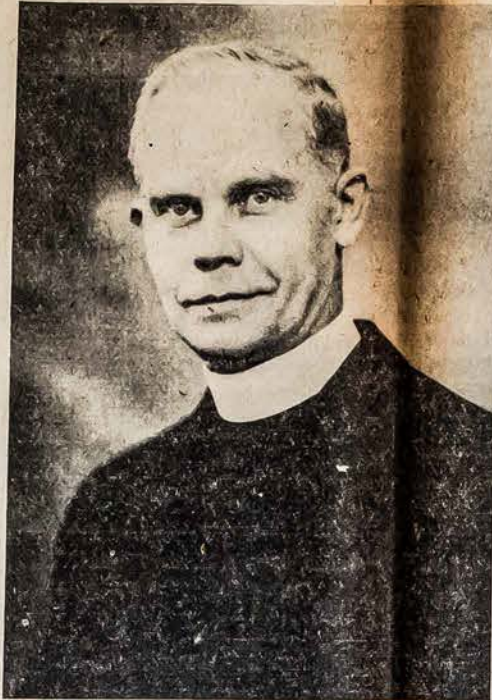
Komitetas šiuo metu reikiama širdingą padėką visiems įvykusio parengimo rėmėjams, nes be visuomenės paramos mes nebūtume to atsiekusios. Ačiu, visiems aukavusiems card-party bei bingo lošėjams dovanas, ir pinigais aukas. Pinigais aukavo Lietuvos pašelpimo draugija \$10, I. Puskunigis \$3, M. Bartkaitė \$3, G. Dargienė \$2, S. Kirmienė \$2, V.

Petraitienė \$1, E. A. Hartner \$1, O. Gutaukienė \$1, A. Akelaitienė \$1 ir Mrs. Žėkas 50 centų, viso \$24.50. Dėl dovanų nupirkimo po \$1 aukavo: Mrs. Dragunas, Mrs. Uzdras, Mrs. Mažeikis, G. Rubliauskas, Mrs. Sidaravičius, Mrs. Vilkrakis ir Miss Vaicekauckiūtė. Dėkojame apeliškių parapijų klebonams už garsinimą, Pranciškių vienublynio Motinai Dovydai už prisuntimą mergaičių, kurios dirbo patarnaudamos lošėjams Lietuvos Piliėčių Draugijai už suteiktą veltui svetainių ir visiems parengimo dalyviams. Širdingai ačiu plačiai žinomi ir niekuomet nenuvargtančiai veikėjai P. Martinaitienėi už gražią ir gausią paramą.

Taipgi prašome jūsų visų paramos ir darbo ateityje, nes tik tai visi bendrai dirbdami ir kiek kas išgajim aukdami, galėsime ištiesti savo pagelbos ranką karo nuskriaustiems ir vargstančioms Lietuvos gyventojoms.

Kom. sekr., V. J. Količienė

SVEIKINAME KUN. MYKOLĄ URBONĄ VARDINIŲ PROGA

Kleb. Kun. Mykolo J. Urbono Vardinių Išvakarėse

Dideliai Nusipelnęs Tėvynainis, Kutūrininkas ir Kunigas

Šiandien daug kalbama ir rašoma apie tuos, kurie ką nors veikia bei dirba lietuvių tautos naudai.

Tačiau, yra lietuvių darbuotojų tėvynainių, kurie ne tik mūsų laikais duosniai aukoja ir dirba, bet daug aukavo ir uoliai dirbo Dievui ir Tėvynei prieš 30 metų, ir jie visai nesigarsina spaudoje, jausdamiesi laimingais, kad galėjo ir gali dirbti Dievo garbei ir Lietuvos gerovei.

Čia noriu keliais brožais trumpai prisiminti apie dideliai nusipelnusį tėvynainį kultūrininką kun. Mykolą J. Urboną, Šv. Juozapo lietuvių parapijos kleboną, Du Bois, Pa., kurio nedidelė parapija ne vien gražiausioje tvarkoje, bet dar turi ne tik pradžios mokyklą, bet ir pirmąją lietuvių aukštesniąją (High School), įkurta 1931-1932 mokslo metais.

Kai Jungtinėse Valstybėse mažai tebuvo lietuvių kunigų misijonierių, kleb. kun. Mykolas J. Urbonas jau važiavo po parapijas su išgalingomis misijomis, skelbė nuopelnusius pamokslus, ilgomis valandomis klausė išpažinčių ir tarp žmonių plėtė tretininkystę, skleidė Šv. Pranciškaus idealus.

Kleb. kun. Mykolas J. Urbonas yra talentingas dainius, kurio kilnios ir įkvėptos eilės ir dainos tilpdavo ir telpa visuose katalikų laikraščiuose, taip pat yra pagarsėjęs rašytojas ir publicistas.

Seni katalikų darbuotojai dar atsimena kleb. kun. Mykolo J. Urbono leidžiamą ir redaguojamą populiarią mėnraštį "Meilė Dievo, Artimo ir Tėvynės," ėjusį su viršum penkis metus ir turėjusį 5,000 skaitytojų.

Savo rankose turiu pirmąjį to mėnraščio numerį, kuris buvo pradėtas leisti sausio mėnesį, 1920 metais. Tas mėnraštis, be viršelių, apimas 28 puslapius įdomiausio turinio, paskirstyto į tris dalis, būtent: Meilė 1) Dievo, 2) Artimo ir 3) Tėvynės. Kai čia Amerikoje ir Lietuvoje mažai tebuvo laikraščių, juo mažiau mėnraščių, šis kleb. kun. Mykolo J. Urbono pradėtas leisti mėnraštis pasiskelbė, trokšdamas, kad "toji meilė savo šviesiais gaivinčiais spinduliais išsiskleistų kuopliausiai, pasiektų kiekvieno lietuvių širdį, ir tose visų širdyse sukurtų tikrą, karštą, visada liepsnuojančią, niekaka neužgesinamą

meilę Dievo, artimo ir tėvynės!"

Be to, kleb. kun. Mykolas J. Urbonas leido kelius metus ir kitą mėnraštį, vardu "Pažanga". Pagarsėjęs publicistas taip pat yra buvęs Kunigų Vienybės "Forumo" ir kitų laikraščių redaktoriais.

Kaip kleb. kun. Mykolas J. Urbonas, nerasi darbinę kito kunigo, kuris kaip Gerasai Ganytojas atsidavęs savo žmonių gerovei. Nerasi kito, kuris tiek daug aukojo vienuolijoms, studentams, spaudai ir visokiems kultūros reikalams. Vienu žodžiu, jis neliauja dirbti Dievui ir Tėvynei, gi kūnu ir siela atsidavęs Dievo, artimo ir tėvynės meilei.

Kleb. Kun. Mykolo J. Urbono vardinių išvakarėse, su visais kitais skaitlingais gerbėjais, sveikinu didįjį savo Prietelį ir Geradarį, meldamas, kad Gerasai Dievas palaimintų visas jūsų gyvenimo dienas, kad Jus užlaikytų gražiausioje sveikatoje, kad dar ilguoju metus gyventumėtė mylimųjų savo tautiečių gerbuviai, Dievo garbei, Tėvynės Lietuvos gerovei ir šio krašto naudai.

Kun. A. Tamoliūnas

Pittsburgho Lietuvių Radio Piknike Išrinkta "Miss Lithuania 1943"

Julia Skrebis

Pereitą sekmadienį, rugsėjo 19 d., Pittsburgh'e Adomo sodė, lietuvių radio piknike buvo renkama "Miss Lithuania 1943."

Konteste dalyvavo 7 mergaitės Lietuvažemės iš Pittsburgh'o ir apylinkių.

"Miss Lithuania 1943" titulas, daugumos pikniko dalyvių sprendimu, teko jausniausiai lietuvaitei Julijai Skrebis, 123 Claus Ave., Carrick, Pa. Išrinktoji "Miss Lithuania" yra 20 metų amžiaus, dirba Pittsburgh'e Boy Scouts ofice, turi dar 3 jaunesnes, sesutes Julijos tėvelis Walter Skrebis dirba Pittsburgh'o gatvėkarių kompanijoje, o motina Dominicėlė sumaniai šeimyninkauja namuose. Visa šeima yra malonus ir pavyzdingi lietuviai.

Šv. Pranciškaus Vienuolyno Rėmėjų Seimas

Regis, kad žinutės apie Pittsburgh'e įvykusią milžinišką masinę Lietuvių Tarybos Konferenciją, mėnesio pradžioje, jau buvo plačiai aprašytos visuose mūsų laikraščiuose. Jos užėmė pirmą vietą, ir tai ne be priežasties, nes tas stambus įvykis lietuvių tautai ir pačiai lietuvių Tėvynei, kurios joks ištikimas Lietuvos sūnus negali užmiršti. Tačiau, dabar tikimės, kad tie mūsų laikraščiai ras ir nepagailės vietos savo skiltyse ir Šv. Pranciškaus Seselių Vienuolyno Rėmėjų Seimo aprašymui. Daug yra lietuvių po visą Ameriką, kuriems rūpi to seimo veikla ir laukia žinučių iš jo. Tuo pastikėjimu pasiremamas, korespondentas pasismailinęs savo pašelį, ima si darbo, Taigi, kantrumo visi, o sužinosite, kas čia įvyko.

Sekmadienis, rugsėjo 5 d. išaušta nieko gero nežadėdamas. Išrodė, kad buvo papsirinkta blogai — ankstyryte lijo, gi čia turi įvykti Vienuolyno Rėmėjų Seimas. Tačiau prisirengimas buvo padarytas ir tad, reikia laikytis dienotvarkės. Taigi, vienuoliktą valandą rėmėjai bei svečiai dalyvavę Amerikos Tarybos Konferencijoje ir čia Dievo Apveizdos Kalnelyje apsibuvę, renkasi į Seserų kopylytėlę Mišų iš klausyti.

Mišias, kurioms Seselių choras giedojo, laikė Gerb. Kun. Jonas Kripas, iš Hartford, Conn. ir pasakė tai dievai pritaikintą pamokslą. Mišioms pasibaigus ir svečiams einant pietautų, saulutė, išlindo ir savo skaisčiais spinduliais sveikino žemę ir linksmo svečius, lig Dievo malonė laimindama juos, už jų pasišventimą Dievo ir tautos reikalams.

Antrą valandą po pietų Rėmėjų Seimelis atidaromas su malda, kurią sukalba pats vienuolyno kapelionas, Gerb. Kun. Juozapas Skripkus. Deleгатų apie 100.

Išrinkta Seimelio valdyba užima savo vietas. Į valdybą pateko sekančios darbščios moterėlės: — Pirmininkė, Julė Pukelienė iš Chicago, Ill. Vice pirmininkė, Antanina Lesčinskienė, Chicago, Ill.; Raštininkė Anastazija Snarskienė, Chicago, Ill., raštininkės Padėjėjos, Agota Sutkaičiūtė, Pittsburgh, Pa.; M. Tamusonienė, Homestead, Pa., O. N. Grajauskienė, B. Stravinskienė, ir Antanina Naujaiūtė, Pittsburgh, Pa.; R. Mazeliauskienė, Chicago, Ill. Mandatų Komisija.

Tiek laiko nuo seimo jau prabėgo, kad vargiai atmintis gana gerai patarnaus atsiminti visų narių vardus. Tat, jei kieno pavardė būtų, apleista, meldžiu nepalaukyti už piktą. Čia norima visoms ir visiems duoti pilną kreditą, kaip dera.

Iš aukščiausiai paduoto seimo valdybos sąstato, galite matyti, kad svarbiausias vietas valdyboje užėmė Chicago. Tai įvertinamas rodo mas Chicago Rėmėjams už jų nuširdų darbštumą ir pasišventimą Šv. Pranciškaus Seserų reikalams.

Seimui prasidedus, pirmiausiai kalbėjo Seselių Pranciškių maloni vyresnioji, Motina M. Doris, sveikindama dalyvius ir išskandama nuosirdų įvertinimo ir dėkingumo žodžius nuolyno rėmėjams.

Lygiai nuosirdžiai dėkoti Centro Valdybos pirminkė, Ponia M. Tamusonienė visiems bei visoms, už praėjusių metų pasidarbavimą ir paramą vienuolyno mada.

Tuomet sekė Raštininkės pereitų metų Seimelio protokolo skaitymas, kuris buvo triukšmingai užgirtas ir priimtas. Susidaro gera nuotaika; dalyviai bei dalyvės pradeda ją apčiuopiamai daryti. Sedinčiam šalia, kas kas kutena širdį ir džiugina jaudina, nes jis mato tikrą lietuvišką duosnumą. Pranciškaus Dievo, ir artimo meilę pasireiškiant, nelaukiant nei praėjusių metų atskaitos. Mat iš protokolo pagirdo padaryta Čikagiečių ponios Antaninos Lesčinskienės tukstančio dolerių auka naujos kopylytėlės duodui. Sajudžiui apimusi, savo M. Paula perskaitė 1943 metų finansinę atskaitą. Jai pasibaigus prasideda seimo sveikinimai, išdėstiu asmeniai, per atstovus bei atstovės ir laišku ima naujojo piltis aukos. Aukojamųjų sąrašą rasite gale šios korespondencijos. Čia sekia išle pasveikinimų.

Panelė S. Juozelėnaitė Marquette Park, Chicago, Lietuvos nuo karo pasprękusi mokytoja, sveikina daro palyginimus tarp lietuvių įstaigos ir Lietuvos buvusį įstaigų. Ji sako, ga, jos pastatai, ji sakė, de ro jos Rėmėjams garb. Gerb. Kalbėtoja, skaitė klausytojus prie didesnių pasiryžimų dėl savųjų įstaigų šioje šalyje, ypač dėl šios garbingos įstaigos.

Kun. Jonas Kripas, sukalba, ragina lietuvių optimizmo. Nors darbas yra lengvas, jis sakė, nes kiek nusiminti, bet lietuvių kai žengti pirmyn, visų pirmyn per visas kliūtas kaip žengė pirmieji lietuviai.

Kun. Aloizas Jurgutis Antano lietuvių parapijos klebonas, Bridgeville, Pa. geras Seselių Pranciškių prietelis, ir didelis visų kas lietuviška, mėgėjas, vo kalboje nurodydamas, talikiškų mokyklų svarbą Amerikoje, pasakė, kad lietuvišvės ir geros palaimos laikymas šioje šalyje, yra nuosimčių katalikų ir mokyklų nuopelnas. Pranciškaus Seimelis, prisideda, savo dalimi į šį istaiga. Taigi, Gerb. Kalbėtojas ragino visus prie širdaus jos rėmimo.

(Bus Daugiau)

That Liberty may continue to be proclaimed throughout the land — BUY VICTORY WAR BONDS and STAMPS!

FREE! 42 ways to keep your home from burning. Fire prevention specialists have prepared interesting guides and checklists. Among them are: hints that might save your family's lives if fire does strike... ways to spot fire hazards in your job or business. They're FREE—ask us for your copy today!

APDRAUDŽIAM NUO UGNIES NAMUS.—BALDUS.—AUTOMOBILIUS TAIPGI PADUODAME LIFE INSURANCE
C. K. Pikiel
Insurance and Notary Public
121 SO. 22nd STREET, SOUTH SIDE PGH., PA.
Telefonas: EVerglade 2300

A. L. WENSLOVAS
Lietuvis Graborius
Laisniuotas Laidotuvių Direktorius. Nauja moderniška kopyčia dykai visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą
Tel. HEMlock 0203
2128 CARSON ST., PITTSBURGH, PA.

Vienintėlis Lietuvių Alaus Pristatytojas Pittsburghe
J. A. KAZLAUSKAS
WHOLESALE
BEER — GINGER ALE AND POP
Office: COURT 3535 PHONES: Res.: COURT 6927
2209 — 5th AVE., SOHO, PITTSBURGH, PA.

Visi Reikalaukite
DUQUESNE PILSENER
"Tai geriausias alus 100 proc. unijos išdirbystė šiame mieste!"
DUQUESNE BREWING CO Pittsburgh, Pa.

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia
Reikalingas Darbininkas UKĖS DARBAMS
netoli Pittsburgh'o gali būti ir žemės ūkio darbai. Interesuoti kreipkitės: "LIETUVIŲ ŽINIŲ" Redakcija 119 So. 22nd St., Pittsburgh, Pa. | tel. HEMlock 3121
REMkite TUOS, KURIE GARSINASI LIETUVIŲ ŽINIOSE

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui
LABAI GERA PROGAI PIRKTI UKIUS
92 AKERIŲ LAUKO (steam heat), elektrinis apšvietimas, maudyklės (swimming) čerazas žuvims gaudyti, 50 x 50 pėdų, 3 cottage, 22 nuos. Pittsburgh'e 2 mylių nuo Mars, Pa. Rašykite arba nuokite: R. D. I. E. J. BOYLE

CLEVELANDO ŽINIOS

Iš Nuol. P-bos P-lės

Švč. Parapijos

KVIEČIAME TAMSTĄ ŠAUNIOS VAKARIENĖS

Moterų Sąjungos 36 kuopa rengia Šaunią Vištų Vakariene, Sekmadienį 5:30 val. vakare, October, Spalių 3 dieną, parapijos salėje.

Po skanios vakarienės bus programa ir šokiams griežgeras orkestras, tas pats kuris buvo per parapijos festivalą.

Moterų Sąjungos laimėjimo tikėtojai, kurie buvo platinami nekurį laiką dėl 10 didelių praizų, tų praizų išlaimėjimas bus atliktas October 3 dieną, po vakarienės. Todėl norime priminti visuomenei, kurie turi įsigyti tuos laimėjimo tikėtėlius, nepamirštų jų atsiimti.

Moterų Sąjungos vakarienės komisija uoliai dirba, kad vakarienė būtų sėkminga ir kviečia kuodaugiausiai lietuvių atsilankyti.

Kad užsitikrinti vakarienei tikėtus išigykite išanksto per komisijos nares, arba telefonuodami į parapijos kleboniją KE-4263.

NAUJOS BAŽNYČIOS FONDUI \$250.00

Naujos Parapijos šventimaučiū moterų būrelis surengė tikrai šaunią Card Party, Trečiadienį anksčiau piet, Rugsėjo 15 dieną, Cleveland Club House salėje. Žmonių buvo per du šimtus.

L. K. MOTERŲ SA-GOS 36-TA KUOPA

— rengia —

VIŠTIENOS VAKARIENĖ

Su šokiais, išlaimėjimų traukimu ir kitokiais pamarginimais,

SEKMADIENI, SPALIŲ-OKT. 3d, 1943

Nesil P-bos P-lės Švč. Parapijos Salėje, 18022 Neff Rd.

Visas pelnas Naujos Bažnyčios Statymo Fondui.

Dėl patogumo ir sutaupymo laiko, malonėkite užsisakyti tikėtus sau ir draugams, telefonu — KE 4263

PRADŽIA: 5:30 P. M. — TIKIETO KAINA \$1.50

Nuoširdžiai kviečia visus dalyvauti ir išanksto taria ačiu už prielankumą.

Klebonas Kun. J. Angelaitis ir Komisija.

Card Party dalyvavo beveik išimtinai moterys. Buvo atsilankę Klebonas kun. Angelaitis su asistentu kun. K. Širvaičiu. Taipgi dalyvavo ir vietos councilmanas Mr. Prince.

25 dolerių War Bond laimėjo Mrs. D. J. McGrath. Buvo dideliu praizu kuriuos laimėjo:

- 1-praizą — A. Noris,
- 2-praizą — Mrs. A. Andrews,
- 3-praizą — Frank Samuolis,
- 4-praizą — M. Macijauskaitė,
- 5-praizą — Stanis Barauskas,
- 6-praizą — Mrs. A. Daniels.

Buvo skanių užkandžių — kėksas, kava ir ice cream. Card Party surengta patogiu laiku moterims, kurioms lengviau išeiti iš namų, Pel-

no padaryta \$250.09. Pavyzdinčiai dirba parapijos moterys.

SALES TAX STAMPOS DAVĖ \$164.00 PAJAMŲ

Sales Tax stampų, kuriuos žmonės sumeta į baksiukus prie bažnyčios ar į kleboniją atneša, per kelius mėnesius prisirenka, gana didelis skaičius, kurie si gal jokios vertės neturi. Čia jie suskirstomi ir išsiunčiami į valdžios įstaigas. Parapija per metus nemažą pelną padaro. Ir ši kartą gauta 164 doleriai ir už tiek pat vertes vėl yra išsiųsta.

Ne vienam galėtų stampų mėtosi, ir laiko juos už nieką. Mūsų parapijai jie turi vertės, ir prašome, kas juos turite, įmesti į Bažnyčios dėžutę arba klebonijon užnešti. Kaip matome, sudėlingiau išeiti iš namų, Pel-

mažos vertės.

PARAPIJOS NAUJOS BAŽNYČIOS FONDAS AUGA

Pereitą savaitę Paper Sale dave 45 dolerius gryno pelno. Klebono kun. Angelaitis darbštumas ir parapijonų meilė savo parapijai netik sudėgino morgičius, palyginus per trumpą laiką, bet ir Naujos Bažnyčios Statymo Fondas palaiptssniui auga. Naujai Bažnyčiai reikalinga daug kapitalo ir tokiai mažytei parapijai atrodo neįkandamas daiktas, bet didelis pasiaukojimo ir pasišventimo darbas yra našus. Yra sakoma, "Dirbk ir Dievas padės."

RENKAMAS SENAS AUKSAS

Kas turi senus žiedus, aukskarus, lenčiugus ar kitokius nevertojamus daiktus, labai prašomi yra atnešti į naujos parapijos kleboniją.

Tie dalykai yra renkami dėl Bažnytinių kielikų ir kitų dalykų.

KLEBONO PADĖKA

Nesil P-bos P-lės Švč. Parapijos klebonas kun. J. Angelaitis reikią viešą padėką visiems parapijos festivalo dalyviams ir darbininkams už taip nuoširdų parėmimą parapijos reikalų.

Festivalo proga padaryta Naujos Bažnyčios statymo fondui \$510.

Taipgi nuoširdžią padėką reikią klebonas toms moterims kurios surengė tam pačiam tikslui tokią sėkmingą Card Party davusią pelno \$250.09, aukotojams brangų preizų dėl parapijos parengimų ir sales tax stampų taupytojams, kurie tas stampas paaukojo parapijai, už kuriuos jau šimet gauta \$164 ir tokiai pat sumai dar išsiųsta stampų.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI LIETUVIŲ ŽINIOSE

Už Ką Mes Balsuosime Ateinančiuose Primaries?

Kandidatai į Clevelando Mayorus ateinančiuose primaries yra be opozicijos, bet generaliniuose rinkimuose mums jau teks pasirinkti.

Čia norime supažindinti lietuvių publiką su kandidatu į Mayorus nuo Republikonų partijos, Mr. Edward C. Stanton, kuris yra labai malonus ir visiems prieinamas žmogus, turi didelį administracinį patirimą ir galėtų būti labai geras Miesto gaspadorius.

Į 22-ro Wardo, kur gyvena daugiausia lietuviu councilmanus kandidatuoja James F. McCaffery, kurį mes rekomenduojame lietuviams kaip rimtą ir toms pareigoms gerai pasiruošusį vyrą ir vertą mūsų visų paramos primaries rinkimuose.

Mūsų dabartinis 22-ro Wardo councilmanas James G. Colonel yra kandidatas į miesto councilmanus nuo 20-to Wardo. Lietuviai jį jau senai pažįsta, todėl neapsirikis balsuodami už jį ir ateinančiuose primaries.

21-mame Warde gyvenančius lietuvius kviečiame balsuoti už Frank H. Durkin į Miesto Councilmanus. Frank H. Durkin yra labai rimtas ir gerai pasiruošęs savo pareigoms vyras, todėl vertas mūsų paramos.

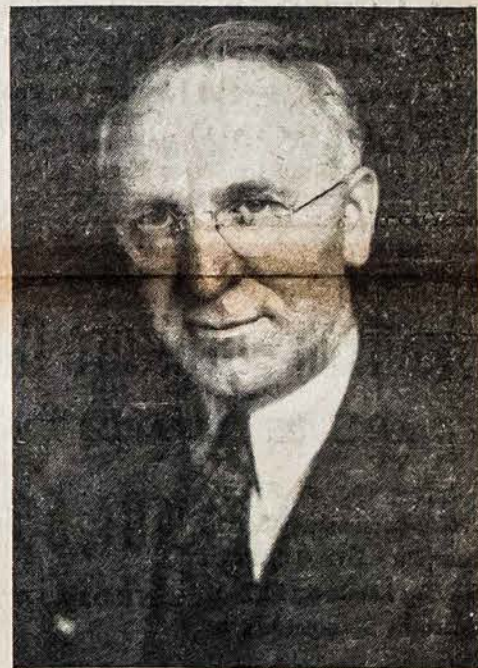
Naujosios parapijos ribose, 32-ame Warde, gyvenantis lietuvių turi labai gerą kandidatą į Councilmanus John J. Prince kuris vertas visų mūsų paramos.

Nuo 10-to Wardo kandidatuoja Mr. Edward L. Puce, kuris jau yra labai veiklus councilmanas ir vertas vėl būti išrinktu.

IŠRINKITE NAUJU CLEVELANDO Mayoru Edward C. STANTON

PRITYRUSI ADMINISTRATORIŲ, MALONŲ
IR VISIEMS PRIEINAMĄ ŽMOGŲ,
TIKRAI GERĄ
MIESTO GASPADORIŲ

IDORSUOTAS REPUBLIKONŲ PARTIJOS

BALSUOKITE UŽ JOHN J. PRINCE

Councilman 32nd Ward

Mr. PRINCE yra Lietuvių Geras Draugas, Todėl mes

Lietuviai Balsuosime už

JOHN J. PRINCE X

BALSUOKITE

— UŽ —

FRANK H. DURKIN

Councilman

21-MA WARD

YRA INDORSUOTAS

CUYAHOGA COUNTY DEMOKRATU PARTIJOS

Jis yra ADVOKATAS jau 15 metu ir Deputy Clerk Municipal Court 16 metu

FRANK H. DURKIN X

FRANK H. DURKIN

RE-ELECT JAMES G. COLONEL

COUNCILMAN 20-ta WARD

DĖKOJU KAD MANE IŠRINKOTE PEREITUS DU RINKIMUS
COUNCILMONU NUO 22-TRO WARDO, BŪČIAU VĖL DĖ-
KINGAS, JEI MANE IŠRINKSITE COUNCILMAN NUO 20-TO
WARDO.

JAMES G. COLONEL, Public Record — Commissioner, (Council), East Cleveland, 1930-1933. —
Member Police and Fire Pension Boards, 1932-1933. Deputy, Treasurer's Office, Cleveland, 1934-1939.
Councilman, Ward 22, Cleveland.

Primaries yra Utarnike — September 28, 1943

JAMES G. COLONEL

X

JAMES G. COLONEL

Primaries yra Utarnike, September 28, 1943

CLEVELANDO ŽINIOS

Lietuvių Žinios

Savaitinis laikraštis
Leidžia
Lietuvių R. Katalikų Literatūros
Dr.-ja, Inc.

Kainuoja
Suv. Valst. metams \$2.00
Suv. Valst. pusmečiui \$1.00
Užsieny metams \$3.00
Užsieny pusmečiui \$1.50

Skelbimų kainos sulig susitarimo
6802 SUPERIOR AVENUE
Cleveland, Ohio
Phone ENdicot 4932
Atstovas: Mr. P. A. SUKYS

Lithuanian News

Weekly Publication
Issued by
The Lithuanian Roman Catholic
Literary Society, Inc.

Subscription Rates
In U. S. A. six months \$1.00
In U. S. A. one year \$2.00
Other Countries one year \$3.00
Other Countries six months \$1.50

Advertising rates on application
6802 SUPERIOR AVENUE
Cleveland, Ohio
Phone ENdicot 4932
Representative: Mr. P. A. SUKYS

visus su Šv. Kalėdomis.
Raudonasis Kryžius pa-
taria reguliariai rašyti, kas
4 mėnesius, retais periodais.

IŠ KARO KOMITETO (WAR ACTIVITY COMMITTEE) SUSIRINKIMO.

1. Antradienio vakare,
Rugsėjo 21 dieną, Šv. Jur-
gio parapijos salėje įvyko
Karo Komiteto susirinkimas.
Nutarta nupirkti Karių
Knygą Clevelando Lietuvių
22 Ward'ui, į kurį bus
įrašoma pavardės tar-
naujančių Kariuomenės da-
lyse.

Karo Komitetas turėjo du
delegetus Amerikos Lietu-
vių Konferencijoje: Jurgį
Venslovą ir P. Muliojį. Į su-
sirinkimą atsilanke vienas
delegetas.

Komiteto pirmininkas, J.
Venslovas ir išdavė raportą
iš Amerikos Lietuvių Kon-
ferencijos, kuri įvyko Pitts-
burge. Raportas buvo iš-
klaudytas su susidomėjimu.

Susirinkimo nuotaika buvo
pakilusi ir pasiryžta parody-
ti Clevelande daugiau veiki-
klumo dirbti Amerikos Per-
galei ir padėti išlaisvinti
Lietuvą.

MIRĖ

Rugsėjo 5 d. mirė Marijo-
na Akudavičienė, 58 metų
amžiaus gyvenanti 3610
Burger Avenue. Palaidota
rugs. 10 diena iš Šv. Jurgio
Bažnyčios Kalvarijos Ka-
pinėse. Paliko vyrą Teodora
ir du sūnus John ir Charles.
Taipogi viena seserį Mrs.
A. Soloskiene.
Laidotuvėse patarnavo
Della Jakubs.

ŠVEDIJOJE PAMALDOS UŽ LIETUVIUS TREMINIUS

(LKFSB) Šią vasarą
Stockholm įvyko pamaldos
už išvežtuosius į Rusiją ir
Vokietiją Pabalčio valsty-
bių žmones. Prisirinko pil-
na protestantų katedra.
Pats prot. vyskupas pasa-
kęs pamokslą, melstasi už
kenčiančius Lietuvos, Lat-
vijos ir Estijos žmones. Šve-
dijos visuomenė yra labai
palanki Lietuvai. Jeigu ten

esantieji lietuviai turėtų
nors kiek lėšų veikimui plė-
sti, būtų galima daug ką
padaryti Lietuvos naudai.

ESTIJOS VARGAI

(LKFSB) Iš Londono
mums praneša, kad Lietu-
voje ir visame Pabaltijyje
okupantai neleidžia savy-

stoviai veikti jokioms auk-
štosioms mokykloms. Atei-
na žinių, kad Estijos Tartu
(buv. Dorpat) universite-
tas, kuriame savu laiku y-
ra mokėsi ir nemažai lie-
tuvų, dabar labai nukentė-
jęs nuo vokiečių. Estų
šviesuomenė persekiojama
už prielankumą Švedijai,
už norą sueiti į glaudesnius
ryšius su Pabaltijo kraš-

tais. Mokyklų dauguma
ra paversta ligoninėmis
kareivinėmis.

"SAVAS PAS SAVĄ"

"LIETUVIS PAS LIETUVIUS"

REMKITE TUOS, KURIE

LIETUVIŲ ŽINIOSE

GARSINASI

IŠ ŠV. JURGIO PARAPIJOS

CARD PARTY RAUD. KRYŽIUI

Šį Sekmadienį Rugsėjo 26
d. bus didelė Card Party,
rengiama Katalikų Moterų
Draugijų.

Bus praizai prie kiekv.
staliuko.

Katalikės moterys yra pa-
siryžusios Raud. Kryžiui nu-
pirkti Station Wagon. Jau
aukų turi surinkusios virš
100 dolerių.

Clevelando katalikų moterų
vardu ką nors nupirkti
Raud. Kryžiui, yra garbin-
gas darbas.

D-tė

SVARBUS SUSIRINKIMAS

Aušros Vartų Draugijos
susirinkimas įvyksta vakar-
tinį Pirmadienio vakarą,
Rugsėjo-September 27 die-

na. Narės ypatingai prašo-
me skaitlingai susirinkti,
nes bus svarbių pranešimų
ir išgirsime raportus iš mū-
sų delegačių, kurios daly-
vavo Amerikos Lietuvių Di-
džiojoje Konferencijoje.

Pirm. M. Pukelienė.

GAUTA ŽINIA IŠ KUN. KULIAVO

MMarijona Galkauskie-
nė neseniai gavo atsakymą
iš savo giminaičio kun. My-
kolo Kuliavo, kuris kuniga-
vo Clevelande ir Youngs-
towne ir clevelandiečiams
yra gerai pažįstamas. M.
Galkauskienė telegramos
laišką išsiuntė pereinantis me-
tais Balandžio-April mėne-
syje ir atsakymas išsiųstas
iš Lietuvos Tautjėnų valšči-
aus, Gruodžio 19 dieną. Su-
sirašinėjimas truko 16 mė-
nesių Kun. Kuliavas dėko-
ja už atsiliepimą, praneša,
kad šeimyna gyva, kunigas
dar nepasveikęs ir sveikina

EDWARD L. PUCEL

City Councilman

— IŠ —

10TH WARD

DĖKOJA VISIEM UŽ PRAEITUS BALSAVIMUS
IR TAIP-PAT UŽ ATEITIES BALSAVIMUS

Addison Furniture Co.

KRAUTUVĖS IŠPARDAVIMAS

Miegamų kambar, SETAI
Svečių kambariams SETAI
Pusryčių teikimui SETAI
Stalinių kambarių SETAI
Matracai, Springai ir t. t.

Rakandus parduodame ant lengvų išmokėjimų
Išmainyk savo senus rakandus ant naujų dabar.

7210 St. Clair Ave. HEnd. 3417

10% to 50%

NUOLAIDOS

DELLA E. JAKUBS

LITHUANIAN FUNERAL HOME

(Jakubauskienė)—Laisnuota Laidotuvių Direktorė
Visiems Lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame
naudoti dykai.

Lietuviai krepdamesi reikale prie manęs apturėsite tei-
sina patarnavimą. Simpatiškas, mandagus, greitas ir geresnis
už kitų patarnavimas. Vazimai ligonų pervežimui į ir iš ligon-
bučių. Kainos sąžiningiausios. Zemiausia kaina už palaidoji-
mą, sulyg su pasirinkimo. Telefonuokite:

ENDICOTT 1763

6621 Edna Avenue — Cleveland, Ohio

P. J. KERŠIS

809 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAin 1773

Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje
ar pašalinuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gausit už
pigiausią kainą. Taipgi įvairios apdraudos-insurance reikaluose
gausit geriausį patarnavimą.

Perku ir parduodu bankines knygeles.
Sutaisau paskolas dėl pirmo mortgage. Patarnavimas ir
išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba
asmeniškai.

NAUJOJE VIETOJE

NIKODEMAS A. WILKELIS

LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Ir Balzamuotojas

Šermentims kambarius duodame vartoti
nemokamai

Naujoj, moderniniai įrengtoji nuosavioji vietoj

6202-04 SUPERIOR AVE. HEnderson 9292

JAMES F. McCAFFERY

JAMES F. McCAFFERY

BALSUOKITE

UŽ

James F. McCaffery

COUNCILMAN

22nd WARD

LIETUVIŲ GERIAUSIAS DRAUGAS

YRA INDORSUOTAS:
LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO

IR

LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KLUBO

JIS YRA

PATYRES IR ATSAKOMINGAS
NEPAMIRŠKITE

Balsuoti Primeries utarnike sept. 28, 1943

Woj
to il
Unit
erica
publ
stanc
indiv
ty ar
MET
IV
3-čioj
gerai
Prar
sos pl
kalba,
skola
meriko
monin
reikia
nius in
lius.
Ir po
baigim
savo at
pragyv
gus, tu
bonus.
tikimia
monė,
pome s
tus pin
me Am
yra pa
bet ir
laisvės.
Vokieči
daugiau
užkaria
Liepo
tiniu fr
sų ofens
vyko. Pe
sius atl
milžiniš
tus. Vc
Rusijoje
dratinų
maždaug
kietijas
Dabar
vo apie
mylių i
Dniepro
nuomon
atsispiri
ja.
Rusų
donoji
vietose
vokiečiai
Vokiečių
tas rusų
kad visos
ti Dniepr
Didelic
pasiekė
fronte, u
ką, kuris
sioji voki
ruože.
Paėmę
varosi į
— Vitebs
Vitebsk
ležinkeliu
sakyti ra
jūrį. Paė
rintai gr
esantiems
joje.
Rusų pas
paslaptis
Komun
giasi rūs
kinti nep
raudonosi
Neneigda
čių narsu
mo kariau
rodyti ir
palengvin
Pirmiau
niški gink
gavo iš An
daug pris
mijos pasi